

Az uniós tagállamok ügyészségei által kibocsátott európai elfogatóparancsok végrehajthatósága

LEHÓCZKI BALÁZS

Az uniós jog által érintett területeken a bíróság előtti hatékony jogorvoslat-hoz való joggal, illetve ezzel összefüggésben az uniós jog alkalmazásában részt vevő nemzeti bíróságok függetlenségével kapcsolatban, az utóbbi időben számos ügy került az Európai Bíróság elé. Ezen ügyekkel párhuzamosan a Bíróság előtt jó néhány ügy indult annak megállapítása céljából is, hogy a bíróság előtti hatékony jogorvoslat, illetve a függetlenség követelményeinek a tiszteletben tartását olyan esetekben is biztosítani kell-e, amikor a tagállamok ügyészségei európai elfogatóparancsot bocsátanak ki.

Mindezzel összefüggésben egyrésztől több tagállamnak az európai elfogatóparancsok kibocsátására a nemzeti jog alapján hatáskörrel rendelkező ügyészségével kapcsolatban kétségek merültek fel a tekintetben, hogy e szervek az állam más szerveihez fűződő viszonyrendszerük fényében az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározat¹ szerint európai elfogatóparancs kibocsátására jogosult „igazságügyi hatóságnak” minősülnek-e.

Másrésztől kérdésessé vált, hogy egyes tagállamok ügyészségei által kibocsátott európai elfogatóparancsok vonatkozásában biztosított-e az Európai Unió Alapjogi Chartájának 47. cikke szerinti hatékony bírósági felülvizsgálat.

A Bíróság által eddig vizsgált ügyek a német, az osztrák, a francia, a svéd és a belga ügyészségeknek, valamint Litvánia főügyészének az európai elfogatóparancsok kibocsátásával kapcsolatos szerepét érintették.

A probléma jogelméleti jelentősége mellett annak gyakorlati kihatása sem elhanyagolható, hiszen a Bíróságnak az említett ügyekben meghozott ítéletei fényében a szóban forgó jogelvek tiszteletben tartásának elmulasztása esetén az európai elfogatóparancs végrehajtására nem kerülhet sor.

The question of the execution of European arrest warrants issued by public prosecutor's offices

The Court of Justice has recently been seized of a series of cases regarding the right to an effective remedy against decisions adopted in the area of EU law as well as the independence of national courts participating in the application

1 Az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat (HL 2002. L 190., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 34. o.)

of that law. At the same time, a handful of cases have also been referred to the Court with a view to establishing whether the principles of the right to an effective remedy and of independence should also be applied to cases where the public prosecutor's offices of the member states issue European arrest warrants (EAWs).

In this context, on the one hand, doubts have arisen as to whether the public prosecutor's offices of several member states, with regard to their relations with other public bodies, can be regarded as "judicial authorities" empowered to issue EAWs under the Framework Decision on the European arrest warrant.² On the other hand, the question has been raised whether the EAWs issued by the public prosecutor's offices of certain Member States can be subject to an effective remedy as required by Article 47 of the Charter of Fundamental Rights of the European Union. The cases the Court has so far handled in this area related to the German, Austrian, French, Swedish and Belgian public prosecutor's offices as well as to the Prosecutor General of Lithuania. The question at issue is not only of theoretical nature but also has an important practical relevance, since, in the light of the Court's rulings in the aforementioned cases, non-compliance with the principles at issue prevents a EAW from being executed.

Bevezetés

Az Európai Unió Alapjogi Chartája (a továbbiakban: a Charta) 47. cikkének értelmében mindenkinek, akinek az Unió joga által biztosított jogait és szabadságait megsértették, joga van a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz.

Az elmúlt hónapokban az Európai Bíróság (a továbbiakban: a Bíróság) számos olyan ítéletet³ hozott, amelyekben azt vizsgálta meg, hogy egyes tagállami bíróságok teljesítik-e azokat a feltételeket, amelyek az uniós jog által szabályozott területeken a Charta által megkövetelt hatékony bírói jogvédelem biztosításához szükségesek. Ezen ítéletekben a Bíróság következetesen hangsúlyozta, hogy ahhoz, hogy valamely nemzeti bíróság ilyen hatékony jogvédelmet nyújthasson, alapvető fontosságú e szerv – különösen a törvényhozó és a végrehajtó hatalomtól való – függetlenségének a védelme.

Azonban nemcsak a nemzeti bíróságok, hanem a tagállami ügyészségek az uniós jog alkalmazásával kapcsolatos tevékenysége vonatkozásában is felmerült a kérdés, hogy teljesülnek-e az eljáró szerv függetlenségével, illetve a hatékony bírói jogvédelem biztosításához való joggal összefüggő követelmények.

2 Council Framework Decision 2002/584/JHA of 13 June 2002 on the European arrest warrant and the surrender procedures between Member States (OJ 2002 L 190, p. 1).

3 Lásd a Bíróságnak a C-619/18. és a C-192/18. sz. Bizottság kontra Lengyelország ügyekben, valamint a C-585/18. sz. A. K, a C-624/18. sz. CP és a C-625/18. sz. DO egyesített ügyekben hozott ítéleteit.

Egyrésztől ugyanis az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározat⁴ értelmében az európai elfogatóparancs egy tagállamban kibocsátott „igazságügyi hatósági határozat”, amely azt a célt szolgálja, hogy egy másik tagállam a büntetőeljárás lefolytatása, szabadságvesztés-büntetés, illetve szabadságelvonással járó intézkedés végrehajtása végett a keresett személyt elfogja és átadja. Ezzel összefüggésben a kerethatározat pontosítja, hogy a „kibocsátó igazságügyi hatóság” a kibocsátó tagállamnak az az igazságügyi hatósága, amely ezen állam joga szerint az európai elfogatóparancs kibocsátására illetékes. Mindazonáltal több tagállamnak az európai elfogatóparancsok kibocsátására hatáskörrel rendelkező ügyészségével kapcsolatban kétségek merültek fel a tekintetben, hogy e szervek az állam más szerveihez fűződő viszonyrendszerük fényében a kerethatározat szerinti „igazságügyi hatóságnak” minősülnek-e.

Másrésztől kérdésessé vált, hogy bizonyos tagállamok ügyészségei által kibocsátott európai elfogatóparancsok tekintetében biztosított-e a Charta 47. cikke szerinti bírósági felülvizsgálat.

A jelen cikkben a Bíróságnak a német, az osztrák, a francia, a svéd és a belga ügyészségeknek, valamint Litvánia főügyészenek az európai elfogatóparancsok kibocsátásával kapcsolatos szerepét vizsgáló ítéleteit mutatom be.

A C-508/18. sz. OG (lübecki ügyészség) és a C-82/19. PPU. sz. PI (zwickauai ügyészség) egyesített ügyekben, valamint a C-509/18. sz. PF (Litvánia főügyésze) ügyben hozott ítélet⁵

Két litván és egy román állampolgár az ír bíróságok előtt vitatta a német ügyészségek és Litvánia főügyésze által büntetőeljárás lefolytatása céljából kibocsátott európai elfogatóparancsok végrehajtását. E személyeknek szándékos emberölésnek és súlyos testi sértésnek (OG), fegyveres rablásnak (PF) és szervezett vagy fegyveres rablásnak minősített cselekmények elkövetését róják fel.

Az érintett három személy azzal érvelt, hogy a német ügyészségek és Litvánia főügyésze nem rendelkeznek hatáskörrel európai elfogatóparancs kibocsátására, mivel nem minősülnek a kerethatározat értelmében vett „igazságügyi hatóságnak”. A német ügyészségeket illetően OG és PI többek között arra hivatkoztak, hogy azok nem függetlenek a végrehajtó hatalomtól, mivel az igazságügyi miniszter által vezetett közigazgatási hierarchiába tartoznak, így fennáll a politikai befolyásolás kockázata.

A Supreme Court (legfelsőbb bíróság, Írország) és a High Court (felsőbíróság, Írország) ezzel összefüggésben kérték a Bíróságtól a kerethatározat értelmezését.

A szóban forgó ügyekben 2019. május 27-én meghozott ítéleteiben a Bíróság először is emlékeztetett arra, hogy az európai elfogatóparancs az első konkrét megvaló-

4 A 2009. február 6-i 2009/299/IB tanácsi kerethatározattal (HL 2009. L 81., 24. o.) módosított, az európai elfogatóparancsról és a tagállamok közötti átadási eljárásokról szóló, 2002. június 13-i 2002/584/IB tanácsi kerethatározat (HL 2002. L 190., 1. o.); magyar nyelvű különkiadás 19. fejezet, 6. kötet, 34. o.

5 Ezen ügy ismertetése részben a Bíróság 68/19. sz. sajtóközleményén alapul.

sulása a büntetőjog területén a kölcsönös elismerés elvének, amely elv a tagállamok közötti kölcsönös bizalom elvén alapul. E két elvnek alapvető jelentősége van, mivel lehetővé teszi egy belső határok nélküli térség létrehozását és fenntartását.

A kölcsönös elismerés elve feltételezi, hogy kizárólag a kerethatározatban előírt feltételeknek megfelelő európai elfogatóparancsokat kell végrehajtani. Így az európai elfogatóparancs „igazságügyi hatósági határozatnak” minősül, amelyhez többek között az szükséges, hogy azt valamely „igazságügyi hatóság” bocsássa ki.

Noha az eljárási autonómia elvének megfelelően a tagállamok a nemzeti joguk alapján kijelölhetik az európai elfogatóparancs kibocsátására illetékes „igazságügyi hatóságot”, e fogalom jelentése és hatálya nem hagyható az egyes tagállamok értékelésére, hanem azoknak az Unió egészében egységesnek kell lenniük.

E tekintetben a Bíróság pontosította, hogy az „igazságügyi hatóság” kifejezés nem szorítkozik kizárólag a tagállami bírák vagy bíróságok kijelölésére, hanem azt úgy kell érteni, mint amely tágabb értelemben kijelöli az ezen állam büntető igazságszolgáltatásában részt vevő hatóságokat is, eltérően többek között a minisztériumoktól vagy rendőrségektől, amelyek a végrehajtó hatalomba tartoznak.

A Bíróság szerint mind a német ügyészségek, mind Litvánia főügyésze, akiknek szerepe van a büntetőeljárás lefolytatásában, a büntető igazságszolgáltatásban részt vevő hatóságoknak tekinthetők.

Mindazonáltal, az európai elfogatóparancs kibocsátására hatáskörrel rendelkező hatóságnak feladatai ellátása során függetlenül kell eljárnia, még akkor is, ha ezen elfogatóparancs valamely bíró vagy bíróság által kibocsátott nemzeti elfogatóparancson alapul. Ennek megfelelően e hatóságnak képesnek kell lennie e feladat objektív módon való ellátására, figyelembe véve minden terhelő és mentő körülményt, anélkül, hogy ki volna téve azon kockázatnak, hogy határozathozatali jogköre különösen a végrehajtó hatalom részéről külső utasításoknak volna kitéve, oly módon, hogy semmilyen kétség nem férhet ahhoz, hogy az európai elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozat e hatóságtól származik, nem pedig végső soron az említett hatalomtól.

A német ügyészségekkel kapcsolatban a Bíróság megállapította, hogy a bíróságok szervezetéről szóló német törvény nem zárja ki, hogy az ügyészségek európai elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozata valamely egyedi esetben ne lehessen alárendelve az érintett tartomány igazságügyi minisztere utasításának. Ennélfogva ezen ügyészségek nem tűnnek úgy, mint amelyek megfelelnek az egyik követelménynek ahhoz, hogy azokat a kerethatározat szerinti „kibocsátó igazságügyi hatóságnak” lehessen minősíteni, mégpedig azon követelménynek, hogy az ilyen elfogatóparancs kibocsátása keretében a független fellépés garanciáját nyújtsák.

E megállapítást nem kérdőjelezheti meg az a tény, hogy német ügyészségek európai elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozata a hatáskörrel rendelkező német bíróságok előtt az érintett személy által keresettel megtámadható. Nem tűnik ugyanis úgy, hogy e jogorvoslati út létezése önmagában olyan jellegű, hogy felvértezi az ügyészségeket azon kockázattal szemben, hogy határozataikat az európai elfogatóparancs kibocsátása keretében az igazságügyi miniszter egyedi utasításainak

vessék alá. Ugyanis, noha az ilyen jogorvoslati út lehetővé teszi annak biztosítását, hogy az ügyészség feladatainak ellátása alá van rendelve az utólagos bírósági felülvizsgálat lehetőségének, az európai elfogatóparancs kibocsátása során az igazságügyi miniszter esetleges egyedi utasítása az ügyészségeknek mindenképpen a német jog által megengedett marad.

Ezzel szemben úgy tűnik, hogy Litvánia főügyésze a kerethatározat értelmében vett „kibocsátó igazságügyi hatóságnak” minősíthető, mivel az e tagállambeli jogállása nem csupán tevékenységének objektív ellátását biztosítja, hanem a végrehajtó hatalomtól való függetlenségének garanciáját is nyújtja az európai elfogatóparancs kibocsátása keretében.

Ezzel összefüggésben a Bíróság hangsúlyozta, hogy Litvániában az európai elfogatóparancs kibocsátásának felelőssége végső soron Litvánia főügyészére hárul, aki az átadni kért, érintett személy ügyét vizsgáló ügyész kérésére jár el. A rá bízott hatáskörök keretében Litvánia főügyésze ellenőrzi, hogy teljesülnek-e az európai elfogatóparancs kibocsátásának feltételei, különösen azt, hogy létezik-e ezen személy letartóztatását elrendelő, végrehajtható bírósági határozat, amely határozatot a litván jog értelmében valamely bíróságnak vagy vizsgálóbírónak kell meghoznia.

Emellett a Bíróság megállapította, hogy feladatuk ellátása során a litván ügyészségek a litván alkotmány, valamint a Litván Köztársaság ügyészségéről szóló törvény rendelkezései által biztosított függetlenséget élveznek. Mivel Litvánia főügyésze ügyészi jogállással rendelkezik, részese-e függetlenségben, ami lehetővé teszi számára, hogy feladatai ellátása során többek között a végrehajtó hatalom részéről érkező külső befolyástól mentesen járjon el, egyebek mellett azon döntés meghozatalakor – ahogyan a jelen ügyben is –, hogy a büntetőeljárás lefolytatása céljából európai elfogatóparancsot adjon ki. E tekintetben e főügyész köteles ügyelni az érintett személyek jogainak tiszteletben tartására is.

Ugyanakkor a Bíróság kimondta, hogy a rendelkezésére álló tények nem teszik lehetővé annak eldöntését, hogy a litván főügyész európai elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozatai olyan kereset tárgyát képezhetik-e, amely teljes mértékben megfelel a hatékony bírói jogvédelemhez kapcsolódó követelményeknek, aminek megvizsgálása a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

A C-489/19 PPU. NJ (bécsi ügyészség) ügyben hozott ítélet

A bécsi ügyészség büntetőeljárást indított NJ-vel szemben különösen üzletszerűen elkövetett lopás és kényszerítés miatt, amely eljárás lefolytatása érdekében NJ ellen európai elfogatóparancsot bocsátott ki, amelyet a büntetőügyekben folytatott igazságügyi együttműködésről szóló osztrák törvénynek megfelelően a Landesgericht Wien (bécsi regionális bíróság) jóváhagyott. E törvény értelmében ugyanis az osztrák ügyészség nem önállóan bocsátja ki az európai elfogatóparancsokat, hanem szükséges azok bíróság általi jóváhagyása is.

Mindazonáltal a Berlinben előzetes letartóztatásban lévő NJ Ausztriába történő kiadatására irányuló európai elfogatóparancs végrehajtásáról dönteni hivatott Kammergericht Berlin (berlini regionális felsőbbíróság, Németország) megállapította, hogy az osztrák ügyészség alá van rendelve a végrehajtó hatalom, azaz a jelen esetben a szövetségi igazságügyi miniszter által kibocsátott egyedi rendelkezéseknek, illetve utasításoknak. Erre a körülményre tekintettel a német bíróság azzal a kérdéssel fordult a Bírósághoz, hogy az ügyészség utasításoktól való függősége abban az esetben is akadályozza-e az európai elfogatóparancs általa történő érvényes kibocsátását, ha ez a döntés az elfogatóparancs végrehajtása előtt átfogó bírósági felülvizsgálatnak van alávetve.

2019. október 9-i ítéletében a Bíróság megállapította, hogy az európai elfogatóparancs kibocsátása az osztrák jog értelmében teljes egészében objektív és független bírósági felülvizsgálatnak van alávetve, amelynek során a bíróság teljeskörűen felülvizsgálja a kibocsátás feltételeit és arányosságát. Az elfogatóparancs csak a bíróság általi jóváhagyását követően fejt ki joghatásokat és továbbítható.

A Bíróság e szisztematikus és hivatalból működő bírósági felülvizsgálati mechanizmus meglétére tekintettel úgy döntött, hogy az osztrák ügyészség által kibocsátott európai elfogatóparancs annak ellenére megfelel a kibocsátó igazságügyi hatóság függetlensége, valamint a hatékony bírói jogvédelem követelményeinek, hogy ezen ügyészség alá van vetve a végrehajtó hatalom utasításainak.

A C-566/19. PPU. és C-626/19. PPU. sz. Parquet général du Grand-Duché de Luxembourg és Openbaar Ministerie egyesített ügyekben, valamint a C-625/19. PPU. sz. Openbaar Ministerie és a C-627/19. PPU. sz. Openbaar Ministerie ügyekben hozott ítéletek⁶

Az alapügyekben az európai elfogatóparancsokat a francia (C-566/19. PPU. és C-626/19. PPU. sz. ügyek), a svéd (C-625/19. PPU. sz. ügy) és a belga (C-627/19. PPU. sz. ügy) ügyészség bocsátotta ki, az első három ügyben büntetőeljárás lefolytatása, az utolsó esetben pedig büntetés végrehajtása céljából. A szóban forgó európai elfogatóparancsok végrehajthatóságát vizsgáló igazságügyi hatóságoknak kétségei merültek fel azzal kapcsolatban, hogy az azokat kibocsátó ügyészségek a kerethatározat szerinti „kibocsátó igazságügyi hatóságnak” minősülnek-e, illetve hogy a kibocsátás folyamán teljesül-e hatékony bírói jogvédelem elve.

2019. december 12-én meghozott ítéletében először is a Bíróság megvizsgálta, hogy a francia ügyészség jogállása kellő függetlenségi garanciát biztosít-e ahhoz, hogy európai elfogatóparancsokat bocsásson ki, és úgy ítélte meg, hogy igen.

Ennek megállapításához a Bíróság először is emlékeztetett arra, hogy a „kibocsátó igazságügyi hatóság” fogalma magában foglalhatja a tagállamok azon hatóságait, amelyek bár nem bírák vagy bíróságok, részt vesznek a büntető igazságszolgáltatásban,

⁶ Ezen ügy ismertetése részben a Bíróság 156/19. sz. sajtóközleményén alapul.

és független módon járnak el. Ez utóbbi feltétel megköveteli a jogállásra és a szervezetre vonatkozó olyan szabályok fennállását, amelyek képesek biztosítani, hogy ez a hatóság az európai elfogatóparancs kibocsátása keretében ne legyen kitéve azon kockázatnak, hogy alá legyen rendelve többek között a végrehajtó hatalom által adott egyedi rendelkezéseknek vagy utasításoknak.

Ami a francia ügyészeket illeti, a Bíróság szerint a benyújtott bizonyítékok elegendőek annak bizonyításához, hogy hatáskörrel rendelkeznek arra, hogy az európai elfogatóparancs kibocsátásának szükségességét és arányos jellegét – különösen a végrehajtó hatalomtól – függetlenül értékeljék, és hogy e hatáskört objektív módon gyakorolják, figyelembe véve valamennyi terhelő és mentő bizonyítékot.

A Bíróság szerint a francia ügyészek azzal, hogy vádhatósági feladatokat látnak el, részt vesznek a büntető igazságszolgáltatásban, azaz funkcionális szempontból „igazságügyi hatóságnak” minősülnek.

A Bíróság emellett hangsúlyozta, hogy egyrészt a francia alkotmány kifejezetten biztosítja az ügyészek függetlenségét, másrészt pedig a büntetőeljárás törvénykönyv értelmében az ügyészség objektív és a végrehajtó hatalomtól származó minden, egyedi ügyben adott utasítástól mentes módon látja el feladatait, mivel az igazságügyi miniszter csupán általános büntetőpolitikai utasításokat intézhet az ügyészekhez annak érdekében, hogy Franciaország egész területén biztosított legyen e büntetőpolitika koherenciája. Ez utóbbi körülmény tekintetében a Bíróság rámutatott arra, hogy a szóban forgó általános utasítások nem járnak azzal a hatással, hogy az ügyészt megakadályozzák az európai elfogatóparancs kibocsátása arányos jellegének mérlegelésére vonatkozó jogkörének gyakorlásában.

Ezen túlmenően a Bíróság emlékeztetett arra, hogy a függetlenség követelménye, amely kizárja, hogy az ügyészek döntési jogköre a bírói hatalomtól eltérő, különösen a végrehajtó hatalomtól származó külső utasításoknak legyen alárendelve, nem tiltja azokat a belső utasításokat, amelyeket az ügyészeknek a feletteseik – akik maguk is ügyészek – adhatnak az ügyészség működésére jellemző alá-fölérendeltségi viszony alapján.

Másodszor, a Bíróság pontosította a közelmúltbeli ítélkezési gyakorlatában megfogalmazott azon követelményt, amely szerint az európai elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozatnak, ha azt az igazságszolgáltatásban részt vevő, de bíróságnak nem minősülő hatóság hozza meg, a kibocsátó tagállamban olyan bírósági jogorvoslat tárgyát kell képeznie, amely megfelel a hatékony bírói jogvédelem követelményeinek.

E tekintetben a Bíróság hangsúlyozta, hogy az igazságszolgáltatásban részt vevő és a végrehajtó hatalomtól független, de bíróságnak nem minősülő hatóságnak az európai elfogatóparancs kibocsátásával kapcsolatos határozatával szemben benyújtott jogorvoslat célja annak biztosítása, hogy a büntetőeljárás lefolytatása céljából kibocsátott európai elfogatóparancs kibocsátásához szükséges feltételek tiszteletben tartását, különösen pedig annak arányosságát olyan eljárás keretében ellenőrizzék, amely tiszteletben tartja a hatékony bírói jogvédelemből következő követelményeket.

Ezzel kapcsolatban a Bíróság rámutatott arra, hogy a tagállamok feladata annak biztosítása, hogy jogrendjeik hatékonyan garantálják a bírói jogvédelemnek a keret-határozat által megkövetelt – a Bíróság ítélkezési gyakorlata által értelmezett – szintjét, az általuk alkalmazott eljárási szabályok segítségével, amelyek jogrendszerenként eltérőek lehetnek. Ebből következően, valamely bíróságnak nem minősülő igazságügyi hatóság által hozott, az európai elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozattal szemben külön jogorvoslati jog bevezetése csak egy a lehetőségek közül.

Így a Bíróság megállapította, hogy a valamely más hatóság, nem pedig bíróság által büntetőeljárás lefolytatása céljából kibocsátott európai elfogatóparancssal érintett személyt megillető hatékony bírói jogvédelemhez kapcsolódó követelmények teljesülnek, amennyiben az elfogatóparancs kibocsátásának feltételei, különösen pedig annak arányos jellege a kibocsátó tagállamban bírósági felülvizsgálat tárgyát képezik.

A jelen ügyben a francia és a svéd rendszer megfelel e követelményeknek, mivel a nemzeti eljárási szabályok lehetővé teszik annak megállapítását, hogy az ügyészség európai elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozatának arányos jellege előzetes bírósági felülvizsgálat tárgyát képezheti, mégpedig a kibocsátással kvázi egyidejűleg, de a kibocsátást követően is. Konkrétan, az ilyen értékelést – a későbbiekben adott esetben az európai elfogatóparancs alapját képező – nemzeti határozatot hozó bíróság előzetesen elvégzi.

Ezzel összefüggésben Franciaország vonatkozásában a Bíróság megállapította, hogy az európai elfogatóparancsok a büntetőeljárás lefolytatása céljából történő kibocsátása a francia jogrendben szükségszerűen a valamely bíróság, rendszerint a vizsgálóbíró által kibocsátott nemzeti elfogatóparancsot követi, amely kibocsátásának a keretében e bíróság értékeli az európai elfogatóparancs kibocsátásához szükséges feltételeket, különösen pedig a kibocsátás arányosságát is. Ezenkívül a francia jogrendben az európai elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozat, mint eljárási irat, a büntetőeljárási törvénykönyv alapján megsemmisítési kereset tárgya lehet.

Svédországot illetően a Bíróság rendelkezésére álló iratokból kitűnik, hogy az európai elfogatóparancsok a büntetőeljárás lefolytatása céljából történő kibocsátása a svéd jogrendben szükségszerűen a valamely bíróság által az érintett személy előzetes letartóztatásba vételét elrendelő határozatot követi, amely kibocsátásának a keretében a hatáskörrel rendelkező bíróságnak értékelnie kell a más lehetséges intézkedések, így az európai elfogatóparancs kibocsátásának arányosságát is.

Arra az esetre, ha az ügyészség az európai elfogatóparancsot nem büntetőeljárás lefolytatása céljából, hanem egy jogerős ítéletben kiszabott szabadságvesztés-büntetés végrehajtása céljából bocsátotta ki, a Bíróság kimondta, hogy a hatékony bírói jogvédelemhez kapcsolódó követelmények nem jelentik azt, hogy az ügyészség határozatával szemben külön jogorvoslati lehetőséget kellene előírni.

A belga rendszer, amely nem ír elő ilyen jogorvoslati lehetőséget, megfelel tehát e követelményeknek. E tekintetben a Bíróság hangsúlyozta, hogy amikor az európai elfogatóparancs büntetés végrehajtására irányul, a bírósági felülvizsgálat az ezen elfogatóparancs alapjául szolgáló, végrehajtható ítélettel megvalósul. A végrehajtott igaz-

ságügyi hatóság ugyanis vélelmezheti, hogy az ilyen elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó határozatot olyan bírósági eljárás alapján hozták meg, amelyben garantálták a keresett személy alapvető jogainak védelmét. Egyébiránt ezen elfogatóparancs arányos jellege a kiszabott büntetésből is ered, mivel az európai elfogatóparancsról szóló kerethatározat előírja, hogy annak legalább négy hónap tartamú szabadságvesztés-büntetést vagy biztonsági intézkedést kell magában foglalnia.

Mindezen körülményekre tekintettel a Bíróság kimondta, hogy a francia, a svéd és a belga ügyészségek megfelelnek az európai elfogatóparancs kibocsátására vonatkozó követelményeknek.

Zárszó

Jóllehet a Bíróság az említett ügyekben érintett hat tagállam ügyészsége tekintetében pontosan körülírta, hogy mely feltételek teljesítése szükséges ahhoz, hogy az európai elfogatóparancs kibocsátása keretében valamely ügyészségnek a függetlensége, valamint a hatékony bírói jogvédelem elvének a tiszteletben tartása biztosítva legyen, az ügyészségre vonatkozó tagállami szabályozásokban mutatkozó jelentős eltérések valószínűvé teszik, hogy a Bíróságot a közeljövőben még felkérlik majd más tagállamok ügyészségei helyzetének a megvizsgálására is.

Azzal kapcsolatban pedig már jelenleg is van folyamatban ügy⁷ a Bíróság előtt, hogy „végrehajtó igazságügyi hatóságnak” tekinthető-e a hollandiai ügyészség a kerethatározat azon rendelkezésének alkalmazásával összefüggésben, amely szerint egy személy az átadásának tárgyát képező cselekményektől eltérő cselekmények miatt akkor vonható büntetőeljárás alá, ítéltető el, és fosztható meg szabadságától az európai elfogatóparancs kibocsátása szerinti tagállamban, ha a személyt átadó tagállam „végrehajtó igazságügyi hatósága” az előbbi tagállam kérelmére ehhez hozzájárulását adja.

---

⁷ Lásd a C-510/19. sz. Openbaar Ministerie és társai ügyet.